

SAYI : S.16646
BAŞVURU NO : 2019/10755
KARAR TARİHİ : 25/10/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın, Seminer dersini süresinde almadığından dolayı yüksek lisans programından ilişkisinin kesilmesine itirazı hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 29/05/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 29/05/2019 tarihinde yapılan başvuruda ...; Sosyal Bilimler Enstitüsü Din Sosyolojisi Anabilim Dalında tezli yüksek lisans öğrencisi iken tarafına hiçbir uyarı yapılmadan seminer dersini tamamlamadığı gerekçesi ile kaydının silindiğini, ders dönemini tamamlayıp tez önerisinin kabul edildiği ve hatta tezini son incelemeler için danışman hocasına gönderdiği aşamada seminer dersini tamamlamadığı gerekçesi ile kaydının silinmesinin doğru olmadığını ifade etmekte ve tezini tamamlamasına müsaade edilerek mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Kurumumuzun 04/07/2019 tarihli ve ... sayılı bilgi-belge talep yazısına istinaden Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü Hukuk Müşavirliği'nin 11/07/2019 tarihli ve ...sayılı cevabi yazı ekinde yer alan Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'nün 09/07/2019 tarihli yazı ve eklerinde; "...'ın kaydı seminer dersini dört yarıyıl sonunda tamamlayamadığı için silinmiştir. Söz konusu kayıt silme işlemi Yönetim Kurulu Kararı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. ..., kaydının silinme işleminin iptal edilmesi isteği ile ilgili olarak, 02/04/2019 tarihinde Enstitümüze dilekçe vermiştir. Dilekçesine 09/04/2019 tarihli yazımız ile cevap verilmiştir...

- ..., Enstitümüz Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalının Din Sosyolojisi Bilim Dalı Tezli Yüksek lisans programına 27/01/2011 tarihinde kayıt yaptırmıştır...

- Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esasları'nın "Tezli yüksek lisans programı" başlıklı 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında, "Tezli Yüksek lisans programı toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğilim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dâhil en sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplum en az 120 AK TS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.

Aynı Uygulama Esasları'nın "Süre" başlıklı 8 inci maddesinde "(1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta veya yabancı dil hazırlıkla geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır. (2) Öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde bu yönetmelikte yer alan başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir." şeklindedir.

Ayrıca konu ile ilgili olarak; Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 03/06/2018 tarih ve 33326 sayılı yazısında "20/04/2016 tarih ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğilim Öğretim Yönetmeliği, 26 Kasım 2014 tarih ve 29187 sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 6569 sayılı Kanun'un 28. maddesi ile 2547 sayılı Kanun'un 44. maddesinin (c) fıkrasında yer alan "... lisansüstü eğitim usul ve esasları ile öğrenim süreleri Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir." hükmü uyarınca Kurulumuz tarafından hazırlanarak yürürlüğe girmiştir. Adı geçen Yönetmeliğin Geçici Maddesinde yer alan "Bu Yönetmelikle getirilmiş hükümlerin uygulaması ve belirlenmiş süreler yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlar." hükmü dikkate alınarak lisansüstü programlarda halen kayıtlı olan öğrencilerin azami süreleri de yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlayacak olup, söz konusu yönetmeliğin yayımlandığı tarihten başlayan süre sonunda azami süreyi tamamlayan adayların ilişkisi kesilecektir." şeklinde ifadeler yer almaktadır.

- Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esasları'nda, yüksek lisans öğrencilerinin yapması ve yerine getirmesi gereken yükümlülükleri belirtilmiştir. Söz konusu esaslarda dersler ve seminerin dördüncü yarıyıl sonuna kadar bitmesi gerektiği yer almaktadır. Uygulama Esasları'nın "Tez danışmanı atanması" başlıklı 9 uncu maddesinin birinci fıkrası "Tezli yüksek lisans programında, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için üniversitenin kadrosunda bulunan bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar; öğrencinin danışmanı ile beraber belirlediği tez konusunu da en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez konusu enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir." şeklindedir. Tez konusu önerisinin ikinci yarıyılın sonuna kadar önereceği belirtilmektedir. Azami süre içerisinde öğrencinin yapacağı çalışmalar Uygulama Esaslarında yazılı olup görüleceği üzere, bir çalışma bitmeden diğerinde geçebilme şartı yoktur. Öğrenciler çalışmalarını tamamladığında yükümlülüğünü yerine getirmiş olmaktadır.

- 27/01/2011 tarihinde, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalının Din Sosyolojisi Bilim Dalı tezli yüksek lisans programına yaptırmış olduğu öğrencilik kaydı ile ilgili olarak, Yönetmeliğin yayınlanmasından önce kayıtlı öğrencilere mevcut yönetmelik gereği azami süreler verilmiş, yukarıda bahsi geçen Uygulama Esasları ve YÖK'ün yazısı da dikkate alınarak, bu süreler 2016-2017 Öğretim Yılından başlatılmış, dördüncü yarıyıl 2017-2018 Öğretim Yılı Bahar yarıyılı sonunda dolmuştur. Derslerini ve seminer dersini dört yarıyıl sonunda tamamlayamayan öğrencilerin kayıtları, Enstitü Yönetim Kurulunun 18/09/2018 tarih ve 20.472 sayılı kararı ile silinmiştir.

Lisansüstü eğitimle ilgili işlemler, yönetmelikte, uygulama esasları ve YÖK kararlarında belirtilen hususlar doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Sonuçta, Lisansüstü Uygulama Esaslarının 8 inci maddesi gereğince, dördüncü yarıyıl sonunda seminer dersini başarılı olarak tamamlamadığı için ...'ın kaydı silinmiş, Uygulama Esasları'nın ilgili maddesi tatbik edilmiştir."

Şeklinde açıklamalar yapıldığı görülmüştür.

III. İLGİLİ MEVZUAT

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi
<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

3) 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasası'nın, "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinde; "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler..."

4) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; "Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir."

5) 6/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Diploma alma, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik haklarından yararlanma ve sınavlar:" başlıklı 44 üncü maddesinde; "a. Yükseköğretim kurumlarının ... lisansüstü düzeyindeki diploma programlarına kayıtlı öğrenciler, bu madde hükümlerine göre belirlenen ders kredileri ve diğer yükümlülükleri başarı ile tamamlamaları halinde; ... yüksek lisans ... diploması alır. Ders kredileri, Yükseköğretim Kurulunca ilgili programın yer aldığı diploma düzeyi ve alan için yükseköğretim yeterlilikler çerçevesine göre belirlenen kredi aralığı ve öğrencilerin çalışma saati göz önünde tutularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenir. İlgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısı ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde ders kredileri hesaplanır. b. Yükseköğretim kurumlarında, ... her bir dönemde alınması gereken asgari ve azami kredi miktarları; ... kayıt, devam, uygulama, tez ve teorik ders içerikleri, ön şartlı dersler, sınav çeşitleri ve bunların ders başarı notuna katkısı; ... diploma alınabilmesi için, uygulama, teorik, uzaktan veya açıköğretim özellikleri ile ... eğitim öğretimin devamına ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulunun bu konularda belirlediği temel ilkelere uygun olarak yükseköğretim kurumları senatoları tarafından belirlenir. c. ... lisansüstü eğitim usul ve esasları ile öğrenim süreleri Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir."

6) 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin;

6.1) "Tezli yüksek lisans programı" başlıklı 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında; "Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dâhil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır."

6.2) "Süre" başlıklı 7 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında; "(1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıranın yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır. (2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde yükseköğretim kurumunun öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir."

6.3) "Programlar, sınavlar ve değerlendirme" başlıklı 34 üncü maddesinin ilgili fıkralarında; "(4) Lisansüstü programlarla ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytinadağı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı ve diğer esaslar senato tarafından kabul edilen yönetmelikle belirlenir. (5) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur. (6) Enstitü Kurulu tarafından onaylanan dersler içinden hangilerinin öğrencilerin ders programlarında yer alacağına, öğrenci ile birlikte öğrencinin danışmanı karar verir. Danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanı veya program koordinatörü/başkanı tarafından yapılır. (7) Yükseköğretim kurumlarınca, öğrencinin herhangi bir yarıyıldan sonra programına devam edebilmesi için gerekli ek başarı koşulları belirlenebilir.”

6.4) “Geçiş hükümleri” başlıklı Geçici Madde 1 in birinci fıkrasında; “Bu Yönetmelikle getirilmiş hükümlerin uygulaması ve belirlenmiş süreler yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlar.”

7) 17/07/2016 tarihli ve 29773 sayılı Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği’nin;

7.1) “Öğretim Planları, dersler ve AKTS değerleri” başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasında; “(1) Enstitü anabilim/anasanat dallarındaki lisansüstü öğretim planları, lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken zorunlu/seçmeli dersler, tez, seminer ve benzeri çalışmaları ile kredi toplamlarıdır. Bu öğretim planları bu yönetmelikte belirtilen asgari muhtevaya uymak şartı ile ilgili enstitü kurulunda görüşülerek onaylanır.”

7.2) “Lisansüstü programlara dönem kaydı” başlıklı 18 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Öğrenciler, her yarıyıldan ilgili mevzuat hükümlerine göre alınacak öğrenci katkı payını yatırarak alacakları dersler veya yapacakları seminer ve tez gibi çalışmalar için dönem kaydı yaptırmak zorundadır. İlgili mevzuat hükümlerine bağlı olarak katkı payı yatıracak öğrencilerden, süresi içinde katkı payını ödemeyenler ve mazeretleri ilgili birim yönetim kurulunca kabul edilmeyenler, o dönem için ders kaydı yaptıramaz ve öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Ders kayıt işlemlerinin öğrenci bilgi sistemi üzerinden yapılması ve ders kayıt formu öğrenciler tarafından danışmana onaylatılması ve ilgili enstitü müdürlüğüne teslim edilmesi gerekmektedir.”

7.3) “Ders tekrarı” başlıklı 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında; “Kayıt yaptırılan derslerin başarılması zorunludur.”

7.4) “Hüküm bulunmayan haller” başlıklı 32 nci maddesinde; “(1) Enstitülerin, öğretim programlarındaki farklılıkların gerektirdiği durumlar ile bu Yönetmelikte yer almayan diğer konularda; 2547 sayılı Kanun, 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile ilgili diğer mevzuat hükümleri, Senato ve enstitü yönetim kurulu kararları uygulanır.”

7.5) “Geçiş hükümleri” başlıklı Geçici Madde 1 e göre; “(1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce kayıt yaptıran öğrenciler; bu Yönetmeliğin 33 üncü maddesi ile yürürlükten kaldırılan yönetmelik hükümlerine göre öğrenimlerini sürdürürler. Bu öğrencilerden talep edenler bu Yönetmelikle sağlanan haklardan enstitü yönetim kurulu kararıyla yararlanabilirler. Bu öğrencilerin ders ve tez dönemi için belirlenen azami süreler 2016-2017 eğitim ve öğretim yılı güz yarıyılından itibaren başlar. Lisansüstü eğitimin çeşitli aşamalarında bulunan öğrencilerin süre açısından intibakları ilgili enstitüler tarafından yapılır.”

8) Başvuranın kayıt olduğu tarihte geçerli olan 08/06/2010 tarihli ve 27605 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği’nin 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında; “Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak yeni bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneği kazanmasını sağlamaktır. Bu program toplam 24 krediden az olmamak şartıyla en az sekiz adet ders, **bir seminer dersi** ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisizdir. **Seminer çalışması tamamlandıktan ve danışmanın onayından**

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

sonra öğrenci tarafından sunumu yapılır, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci, en geç üçüncü yarıyılın başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.”; **31 inci maddesinin ilgili fıkralarında;** “(1) Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi dört yarıyıldır. Derslerini başarıyla tamamlayan öğrenci tezini en erken üçüncü yarıyıl final sınavlarının başlangıcında teslim edebilir. (2) (Değişik fıkra: 18.09.2012 - 28415 S. R.G. Yön./7. md.) **Dört yarıyıl sonunda kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrenciler, başarısız oldukları derslerden ve/veya seminerden başarılı olmak zorundadır.”**

9) 24/05/2017 tarihli ve 9/65 sayılı Senato kararı ile kabul edilen Atatürk Üniversitesi Eğitim ve Öğretim Uygulama Esasları'nın;

9.1) “Tezli Yüksek Lisans Programı” başlıklı 7 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında; “(1)Tezli yüksek lisans programı öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar. (2) Tezli yüksek lisans programı **toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.** Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.”

9.2) “Süre” başlıklı 31 inci maddesinde; “(1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta veya yabancı dil hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır. (2) **Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde bu yönetmelikte yer alan başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.”**

9.3) “Tez danışmanı atanması” başlıklı 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında; “Tez danışmanları, öğrencinin ders, seminer ve tez çalışmalarında her türlü danışmanlık görevini yürütür. Somut bilgi ve belgelere dayalı olarak bu faaliyetlerdeki aksaklıkların ilgili enstitü müdürlüğünce tespiti halinde anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü alınarak öğrencinin tez danışmanı ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından değiştirilebilir.”

10) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığı'nın tüm üniversitelere gönderilen 13/06/2016 tarihli ve 35253 sayılı yazısında; “Bazı Yükseköğretim Kurumlarının 20 Nisan 2016 tarih ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin uygulanmasında tereddüt ettikleri hususlara ilişkin yazıları 08.06.2016 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulunda incelenmiş ve 2547 sayılı Kanun'un 7 inci ve 44 üncü maddesinin (c) fıkrası uyarınca, tereddüt edilen hususlara ilişkin olarak; a. Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Geçici Madde 1 ile halen lisansüstü programlarda öğrenci olanlar için daha önce aldıkları süreler dikkate alınmadan yönetmelikte belirlenen azami süre yeniden başlamış olup, yönetmeliğin 20 Nisan 2016 tarihinde yayınlandığı ve 2015-2016 eğitim öğretim yılı bahar döneminin ortasına geldiği alınarak, öğrenciler için yönetmelikte yer alan sürelerin başlangıç tarihi olarak 2016-2017 güz yarıyılıının esas alınması, b. Azami sürenin yeniden başladığı dikkate alınarak, öğrencilerin ders, yeterlilik, tez vb. hususlarda daha önceki başarısız oldukları sayı dikkate alınmadan yönetmelikte yer alan hakların öğrencilere verilmesi gerektiği ve ilişkilerinin kesilemeyeceği”

Şeklinde açıklama yapılmıştır.

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi
<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER'İN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

11) Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat, emsal kararlar ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; ilgili idare tarafından başvurana yönelik uygulanan idari işlemde hukuka ve hakkaniyete aykırılık bulunmadığı tespit edildiğinden, başvurunun reddi yönünde hazırlanan “Ret Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

12) Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Din Sosyolojisi Anabilim Dalında yüksek lisans programı öğrencisi olan başvuranın tez aşamasında iken Lisansüstü Yönetmenliğinin 7/2 maddesi gereğince, seminer dersini süresinde vermediği gerekçesiyle 18/09/2018 tarihinde kaydının silinmesine itiraz ettiği ve son aşamada olduğu göz önünde bulundurularak mağduriyetinin giderilmesini talep ettiği anlaşılmıştır.

13) Somut olaya bakıldığında; başvuranın 27/11/2011 tarihinde tezli yüksek lisans programına kayıt olduğu, 2010-2011 Güz yarıyılı itibariyle almaya başladığı derslerini 2013-2014 Bahar yarıyılı itibariyle tamamladığı, tez yazım aşamasında 18/09/2018 tarihli Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla süresinde seminer dersini vermediği gerekçesi ile kaydının silindiği görülmüştür.

14) Konuyla ilgili mevzuata bakıldığında; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nda lisansüstü eğitim usul ve esasları ile öğrenim sürelerinin Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirleneceği; 20/04/2016 tarihli Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği’nde en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşan tezli yüksek lisans programında, Seminer dersinin kredisiz olarak başarılı veya başarısız olarak değerlendirileceği, dört yarıyıl sonunda Seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin ilişkisinin kesileceği ve söz konusu Yönetmeliğin Geçici 1’inci maddesinde de bu Yönetmelikle belirlenmiş sürelerin yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlayacağı ve YÖK’ün tüm yükseköğretim kurumlarına gönderdiği yazısıyla yönetmelikte yer alan sürelerin başlangıç tarihi olarak 2016-2017 güz yarıyılıının esas alınması gerektiği; 17/07/2016 tarihli Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Yönetmeliği ve Uygulama Usul ve Esasları birlikte değerlendirildiğinde seminer dersinin alınması gerektiği ve dört yarıyıl sonunda başarıyla tamamlanmadığı takdirde ilişkin kesileceğinin, ayrıca Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Yönetmeliği’nin Geçici 1 inci maddesinde de bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce kayıt yaptıran öğrencilerin bu Yönetmeliğin 33 üncü maddesi ile yürürlükten kaldırılan yönetmelik hükümlerine göre öğrenimlerini sürdürecekleri dikkate alınsa ve geçmişe doğru başvuranın ilk kayıt olduğu tarihten itibaren tabi olacağı yukarıda yer verilen eski Yönetmelikte de seminer dersinin alınması gerektiğinin ve ayrıca seminer çalışması tamamlandıktan ve danışmanın onayından sonra öğrenci tarafından sunumunun yapılarak başarılı veya başarısız olarak değerlendirileceğinin belirlendiği tespit edilmiştir.

15) Kurumumuzca yapılan incelemede; başvuranın 2010-2011 Eğitim-Öğretim yılı Güz Yarıyılı itibariyle programa başladığı, derslerini 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılı Bahar yarıyılı itibariyle bitirdiği, 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılı Güz yarıyılından itibaren her dönem söz konusu seminer dersine kayıt yaptırdığı ve danışmanın da bunu onayladığı, ancak başvuranın dersin gereklerini yerine getirdiğine ilişkin somut belge olmadığı ve dersin başarıyla tamamlanmadığı, sonuç olarak tezini bitirme aşamasında başvuranın kaydının silindiği görülmüştür.

16) Emsal uygulamalara bakıldığında;

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi
<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

16.1) Kurumumuza yapılan benzer bir başvuruya verilen 28/03/2019 tarihli ve 2018/15267 sayılı Tavsiye Kararında; 19/01/2015 tarihinde Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı tezli yüksek lisans programına kabul edilen başvuranın, 2016 bahar döneminde tüm derslerini verdiği, 2017 yılı Kasım ayında da kredisiz olan Seminer dersini vererek tez aşamasına geçtiği, seminerini sunduktan sonraki dönemlerde ders kaydında hiçbir zaman Seminer dersinin çıkmadığı, sadece tez danışmanının danışmanlığını seçerek ders kayıtlarını yaptığı, 2018 yılı Güz Dönemi başlamadan önce Enstitüye tez öneri formunu sunduğu ve dönem başladığında da harcını yatırarak ders kaydını yaptığı, ancak kaydının silindiği, kendi sorumluluğunda olmayan bir işlem sebebiyle yüksek lisans kaydının tezini bitirme aşamasında sonlandırıldığı, idarenin bu işleminin hukuka ve mevzuata açıkça aykırı olduğu ifadesiyle yüksek lisans kayıt silme işleminin geri alınmasının talep edildiği; yapılan inceleme neticesinde, “her ne kadar Seminer dersinin süresinde başarı ile tamamlanmadığını öğrenci dosyasından tespit eden Enstitü’nün, mevzuatta yer alan “dört yarıyıl sonunda Seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisinin kesileceği” şeklindeki düzenlemeye uygun olarak başvuranın kaydını sildiği anlaşılrsa da “Seminer Değerlendirme Formu” dosyasında olmamakla birlikte başvuranın söz konusu dersi aldığı ve başarıyla geçtiğinin sabit olduğu, başvuranın ve tez danışmanının bu husustaki ifadelerinin ve yaptıkları işlemlerin örtüştüğü, başvuranın bir öğrenci olarak tezli yüksek lisans programında başarılması gerekli olan kredisiz Seminer dersinin alımında üzerine düşen sorumlulukları yerine getirdiği, ancak tez danışmanının da yazılı olarak ifade ettiği üzere Enstitü’ye iletilerek öğrenci dosyasına girmesi gereken “Seminer Değerlendirme Formunun” öğrencinin sorumluluğunda olmayan nedenlerle Enstitü’ye ulaşmadığı anlaşılmış ve bu aksaklığın idarenin sorumluluğunda olduğu değerlendirilmiş ve üstelik Seminer dersinin başarı ile verildiği iddia edilen dönemi takip eden dönemde söz konusu derse kayıt yaptırılmaması ve yine akabinde tez danışmanı aracılığıyla Enstitü’ye sunulan tez projesinin Enstitü Yönetim Kurulunca uygun bulunmasının başvuranın iddialarını ayrıca doğrulaması karşısında başvuranın kredisiz Seminer dersini süresinde başarı ile verdiği ve yaşanan aksaklığın öğrenciye yüklenilemeyeceği kanaatine varılmış; sonuç olarak, başvuranın Seminer dersini süresinde başarı ile verdiği kanaatine varıldığından Enstitü Yönetim Kurulu’nun 18/09/2018 tarihli ve 20 toplantı sayılı kararıyla başvuranın “dördüncü yarıyılını tamamlayıp seminer vermediği” gerekçesiyle kaydının silinmesi işleminin hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğu tespit edilmiş; başvurunun kabulü ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun 18/09/2018 tarihli ve 20 toplantı sayılı kararıyla başvuranın “dördüncü yarıyılını tamamlayıp seminer vermediği” gerekçesiyle kaydının silinmesi işleminin geri alınması yönünde Atatürk Üniversitesi Rektörlüğüne tavsiye kararı verilmiş ve söz konusu tavsiye kararına uyulmuştur.

16.2) Benzer konudaki yargı kararlarına bakıldığında;

16.2.1) Yürütmenin durdurulmasına karar verilen Erzurum 1. İdare Mahkemesinin 2018/1832 Esas numaralı yürütmenin durdurulması kararında; “Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arap Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi davacı tarafından, Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esasları’nın 8/2 maddesi gereğince seminer dersini süresi içerisinde başarılı olarak tamamlamadığından bahisle öğrencilik kaydının silinmesine ilişkin Yönetim Kurulu’nun 18/09/2018 tarih ve 20472 sayılı işleminin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır. Uyuşmazlığa konu olayda, davacı hakkında tanzim olunan ve davacının 14/05/2018 tarihinde gerçekleştirilen yüksek lisans seminer formunda davacının başarılı olarak kabul edildiğinin davacının tez danışmanı Prof. Dr. ... tarafından imza altına alındığı, anılan seminer sunum formunun Enstitü Müdürlüğü’ne süresinde ulaştırılmadığından bahisle dava konusu işlemin tesis edildiği görülmüştür. Bu bakımdan, dosya kapsamında mevcut olan ve davacının başarılı olarak kabul edildiği 14/05/2018 tarihli yüksek lisans seminer sunum formundan anlaşılacağı üzere,

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

davacının seminer dersini süresinde başarıyla gerçekleştirdiği, bu raporların Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne daha geç ulaştırılmış olmasının davacıdan kaynaklanan bir durum olmadığı ve davacının öğrencilik kaydının silinmesi sonucunu doğurmayacağı, dolayısıyla tesis edilen işlemin hukuka uyarlık bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır. Öte yandan, dava konusu işlemin kayıt silme işlemine ilişkin olması sebebiyle uygulanmaya devam etmesi halinde davacının eğitim hayatının olumsuz etkileneceği açık olduğundan davacı açısından telafisi güç zararlar doğuracağı da ortadadır. Açıklanan nedenlerle, hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin, uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca teminat alınmaksızın yürütmenin durdurulmasına" karar verildiği;

16.2.2) Yürütmenin durdurulması talebinin reddine karar verilen bir davada ise "Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı Rus Dili ve Edebiyatı bölümünde yüksek lisans öğrenimine devam etmekteyken 4 yarıyıl içerisinde seminer dersinin tamamlayamaması nedeniyle kaydı silinen davacı tarafından, kaydının silinmesine ilişkin 18/09/2018 tarihli işlemin, yüksek lisans öğrenimine başladığı 21/01/2016 tarihinde yürürlükte olan yönetmeliğe göre ilgili dersin tez ile yürütülen bir çalışma olduğu ve 24/06/2016 tarihinde yürürlüğe giren Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği uyarınca 4 yarıyıl boyunca tamamlanmasının zorunlu bir ders olarak kabul edildiği, bu konuda kazanılmış hakkının bulunduğu, tesis edilen işlemin haksız ve hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ve yürütmesinin durdurulmasının istenildiği, yürütmenin durdurulması talebinin ve sonrasında davacı tarafından bu ara karara yapılan itirazın da reddine karar verildiği; Görülmüştür.

17) Başvuranın iddiaları, idarenin açıklamaları, ilgili mevzuat ve emsal uygulamalar çerçevesinde; başvuranın 2013-2014 Bahar yarıyılı itibariyle yüksek lisans programının zorunlu dersi olan Seminer dersi hariç derslerini tamamladığı, sonrasında her dönem seminer dersine kayıt olmaya devam ettiği, ancak dersin gereklerini yerine getirdiğine dair somut belge olmadığı, ayrıca başarıyla da tamamlanmadığı ve tez önerisini vererek tez yazım aşamasında olduğu görülerek bu süreçte seminer dersini kaydettiği halde bu dersten geçmemesi ve tez aşamasına geçmesi sorgulandığında idarenin "*bir öğrenci tez önerisini 2. yarıyılın sonunda verebilir ancak derslerini ve seminerini en geç 4. yarıyılına kadar başarmak zorundadır. Normal şartlarda öncelikle ders ve seminer dersini tamamlamış olması beklenirken bir öğrenci zorunlu seminerini henüz vermemiş olsa bile tez önerisini sunabilmektedir. Nihayetinde geçmişte yaşanan yığılmalardan dolayı öğrencilere kolaylık sağlamak amacıyla seminerini vermemiş olsa bile öğrencilerin tez önerileri işleme alınmıştır.*" şeklindeki açıklamaları görülmüş, bu çerçevede söz konusu dersin haftalık müfredatı takip eden bir ders olmaması karşısında her ne kadar tez danışmanının herhangi bir sorumluluğunun olmadığı söylenemese de dersin gereklerinin yerine getirilmesi ve başarılması noktasında öncelikle öğrencinin sorumlu olduğu ve süresinde tamamlanmasının gerektiği değerlendirilmiştir. Daha önce benzer bir başvuru için verilen Tavsiye Kararımız ile yürütmenin durdurulması taleplerinin kabulüne karar verilen davalarda da sorumluluğunu yerine getiren, yani derse kaydını gerçekleştirerek seminer ödevini sunan, ancak ilgili formun ilgili Enstitüye ulaştırılmasında sıkıntı olan durumlardaki sorumluluğun öğrenciye yüklenemeyeceğinden hareketle kabul kararları verildiği, başvuranın ise seminer dersinin gereklerini yerine getirmediği anlaşıldığından yukarıda yer verilen mevzuatta yer alan "dört yarıyıl sonunda Seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisinin kesileceği" şeklindeki hükme uygun olarak Enstitü Yönetim Kurulu'nun 18/09/2018 tarihli ve 20.472 sayılı kararıyla seminer dersini vermediği gerekçesiyle başvuranın kaydının silinmesi işleminde hukuka ve hakkaniyete aykırılık olmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

18) İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi yönetim ilkeleri” başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmeler neticesinde; başvurunun inceleme ve araştırması kapsamında Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin, Üniversite tarafından süresinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği; başvurana da gerekli bildirimlerin yapıldığı, ancak “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine uyulmadığı tespit edildiğinden, idarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

19) 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre, kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup Erzurum İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle;

Başvurunun REDDİNE,

**Kararın başvurana ile ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE tebliğine,
Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisine karar verildi.**

e-imzalıdır

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi